«بی‌همتایی زیبای نهاد، جلوهٔ برابر زیبای نهاد، نهایی شگرف چنان بسیط چنین مُلک»

گنجینهٔ کتاب‌های نادر و خطی کم‌نظیر و ارزشمند کتابخانهٔ ملی، از آبان تا اسفند امسال در معرض دید عموم قرار می‌گیرد

گزارش از نسرین صدیقی

گنجینهٔ کتاب‌های نادر و خطی کم‌نظیر و ارزشمند کتابخانهٔ ملی، از آبان تا اسفند امسال در معرض دید عموم قرار می‌گیرد. این گنجینه شامل ۱۲۴۲۶ جلد کتاب و نسخهٔ خطی است که بخش بزرگی از آن‌ها برای نخستین بار در معرض دید عموم قرار می‌گیرد. بیشتر این آثار تاکنون در هیچ نمایشگاهی به نمایش درنیامده‌اند. مجموعه‌ای از کتاب‌های چاپ سنگی، نسخه‌های خطی مصور، رساله‌های علمی و ادبی از سده‌های گذشته، و همچنین نخستین کتاب‌های چاپ‌شده در ایران، از جمله آثاری هستند که در این گنجینه دیده می‌شوند.

به گفتهٔ مسئولان، انتخاب این آثار تنها بر اساس ارزش ادبی یا تاریخی نبوده است. بسیاری از آن‌ها به دلیل وضعیت نگهداری دشوار، کمتر در دسترس پژوهشگران قرار گرفته‌اند. برخی از این کتاب‌ها سال‌ها در انبارهای کم‌نور و کنترل‌نشده نگهداری می‌شدند و تنها پس از مرمت و رقومی‌سازی امکان عرضه یافته‌اند. به همین دلیل، برگزاری این نمایشگاه برای بسیاری از پژوهندگان فرصتی کم‌سابقه تلقی می‌شود.

نمایشگاه در سالن اصلی کتابخانه ملی برپا شده و ورودی آن رایگان است. ساعت بازدید از ۹ صبح تا ۶ عصر اعلام شده و پیش‌بینی می‌شود در روزهای نخست، صف‌های طولانی تشکیل شود. به همین دلیل، مسئولان توصیه کرده‌اند که بازدیدکنندگان بیشتر در روزهای میانی هفته مراجعه کنند. همچنین، برای نخستین بار، امکان بازدید گروهی از دانش‌آموزان و دانشجویان فراهم شده است.

در حاشیهٔ نمایشگاه، برنامه‌های جانبی نیز برگزار می‌شود. از جمله این برنامه‌ها می‌توان به نشست‌های تخصصی درباره تاریخ کتاب، کارگاه‌های آموزشی برای دانشجویان رشته‌های مرتبط و نمایش فیلم‌هایی درباره فرایند مرمت و رقومی‌سازی اشاره کرد. برگزارکنندگان اعلام کرده‌اند که برخی از این برنامه‌ها نیاز به ثبت‌نام پیش‌از حضور دارند و ظرفیت محدودی برای هر جلسه در نظر گرفته شده است.

در بخش دیگری از گزارش، به روند رقومی‌سازی مجموعه‌ها پرداخته شده است. تاکنون حدود ۳۵ درصد از آثار این گنجینه به صورت دیجیتال در دسترس قرار گرفته‌اند و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۱۴۰۳ این میزان به ۶۰ درصد برسد. مسئولان تأکید کرده‌اند که دسترسی آنلاین به این آثار تنها برای پژوهشگران ثبت‌نام‌شده و با هدف مطالعه علمی فراهم خواهد شد و انتشار عمومی تصاویر با ملاحظات حقوقی همراه است.

در پایان، از برگزاری نشست تخصصی با حضور ۱۲ پژوهشگر در روز ۲۰ آذر خبر داده شده است. موضوع این نشست «نقش کتاب‌های چاپ سنگی در حفظ خط و سنت نسخه‌نویسی» است. برگزارکنندگان امیدوارند این نمایشگاه نه‌تنها فرصتی برای دیدن، بلکه آغازی برای گفت‌وگو درباره آینده این مجموعه‌ها باشد.

نمایشگاه کتاب‌های نادر و خطی در کتابخانهٔ ملی برپا شد

نمایشگاه کتاب‌های نادر و خطی کتابخانهٔ ملی روز شنبه با حضور مسئولان فرهنگی و جمعی از پژوهشگران گشایش یافت. در این نمایشگاه ۱۲۴۲۶ جلد کتاب و نسخهٔ خطی از مجموعه‌های مختلف کتابخانه ملی و مجموعه‌های خصوصی امانت‌گرفته شده است. برگزارکنندگان می‌گویند بسیاری از این آثار تاکنون در هیچ نمایشگاهی به نمایش درنیامده‌اند.

نمایشگاه در سالن اصلی کتابخانه ملی، خیابان ۲۴ متری شهید نیلوفری، برپا شده و ورود برای عموم